

Del 4 d'abril al
13 de juny de 2014

XXXI JORNADES TÈCNIQUES SILVÍCOLES

EMILI GAROLERA

XXXI JORNADES TÈCNIQUES SILVÍCOLES EMILI GAROLERA

Del 4 d'abril al 13 de juny de 2014

Les Jornades Tècniques Silvícules Emili Garolera es venen celebrant per iniciativa del Consorci Forestal de Catalunya (CFC) des del 1984, havent contribuït de forma decisiva a augmentar els coneixements forestals pràctics de nombrosos silvicultors i professionals. El Centre de la Propietat Forestal, des de la seva creació, ha donat suport a l'organització i difusió de les Jornades. Igualment, altres centres i entitats relacionades amb el sector forestal (CTFC, CREAM, UdL, Col·legis professionals, Escoles de Capacitació Forestal, Associacions...) col·laboren en diferent mesura a la realització d'aquestes Jornades. La consolidació de les jornades com una activitat de formació queda palesa amb la incorporació d'aquestes al Programa Anual de Transferència Tecnològica del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural i amb el reconeixement per part de la Universitat de Lleida amb tres crèdits de lliure elecció.

L'objectiu de les jornades és donar una formació pràctica, el més àmplia possible, sobre la gestió dels boscos i la silvicultura de les diferents espècies forestals, i presentar *in situ* experiències relatives a la planificació de la gestió, tractaments silvícoles, gestió i aprofitaments d'espècies forestals, introducció d'espècies i plantacions, alternatives de gestió, mercats i productes, etc.

A ny rere any, a les Jornades Tècniques Silvícules Emili Garolera s'aposta per una major especificitat en cada jornada, posant èmfasi en els aspectes tècnics i econòmics de la gestió i la silvicultura de les espècies forestals tractades. Tanmateix, en el marc d'una creixent col·laboració transpirinca, es fomenta la participació conjunta amb silvicultors i tècnics d'ambdues bandes del massís pirinenc.

Organitza:

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

Col·laboren:

- Centre Tecnològic Forestal de Catalunya
- Universitat de Lleida. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària
- Col·legi i Associació d'Enginyers de Monts/Forests de Catalunya
- Pau Costa Foundation

Patrocinen:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

Centre de la Propietat
Forestal

Diputació de Lleida

PLA ANUAL 2014
DE TRANSFERÈNCIA TECNOLÒGICA

PALETES J. MARTORELL, S.A.
C/TA DE GIRONA, KM 18 - APARTAT DE CORREUS 36
17401 SANTA COLOMA DE FERRERS (GIRONA)

ACTE INAUGURAL

Sr. Antoni Trasobares i Rodríguez, director general de Medi Natural i Biodiversitat del DAAM
Sr. Joan Castaño, alcalde de Sant Celoni
Sr. Josep M. de Ribot i Mundet, president del Centre de la Propietat Forestal
Sr. Rosendo Castelló i Pujol, president del Consorci Forestal de Catalunya

Hora d'inici 9.15 h

Lloc de trobada Sala d'Actes de la Rectoria Vella (Passeig de la Rectoria Vella s/n). Sant Celoni (Vallès Oriental)

Gestió de les rouredes locals i característiques i aplicacions de la fusta

Actualment el destí final de la majoria del roure explotat a Catalunya és per a ser utilitzat com a llenya. En rodals ubicats en zones d'una major qualitat d'estació, però, sovint apareixen individus de roure que presenten bons ports i que a priori podrien ser objecte d'un ús amb un major valor afegit com és la fusta de serra.

En aquesta jornada pretenem explorar les possibilitats de gestionar els roures autòctons amb l'objectiu de produir fusta de serra. Es visitaran rodals situats al massís del Montnegre i Corredor en els que la gestió silvícola ha anat encaminada cap a l'afavoriment de roures de major port i rectitud. Es valoraran les aptituds tecnològiques de la fusta procedent d'aquests roures i el seu processat.

JORNADA 1
divendres 4 d'abril

Recollida de documentació
9.00 - 9.15 h

Lloc de trobada
Sala d'Actes de la Rectoria Vella (Passeig de la Rectoria Vella s/n). Sant Celoni (Vallès Oriental)

Coordinadors
_ **Martí Rosell Ibarz**. Enginyer de Forests. Tècnic de l'Associació de Propietaris del Montnegre i Corredor
_ **Eduard Correal Mòdol**. Dr. Enginyer de Forests. Institut Català de la Fusta

Durada: matí
Dinar: Sant Celoni

Jornada organitzada en col·laboració amb el Col·legi / Associació d'Enginyers de Forests de Catalunya

JORNADA 2

divendres 11 d'abril

Recollida de doc. 9.30 - 9.45 h
Lloc de trobada Consultori mèdic/Casal de Jubilats de Vandellòs. Ctra. de Mora d'Ebre s/n (Baix Camp)

Coordinadors
_ **Ricard Baques Almirall**. Tècnic en Gestió de Recursos Naturals. Tècnic forestal del Consorci de la Serra de Llaberia
_ **Helena Ballart Pastor**. Enginyera de Forests. Tècnica Fundació Pau Costa
_ **Marc Castellnou Ribau**. Enginyer de Forests. Inspector del Cos de Bombers. President de la Fundació Pau Costa
_ **Míriam Piqué i Nicolau**. Dra. Enginyera de Forests. Cap de l'Àrea de Gestió Forestal Sostenible. CTFC
_ **Eusebi Casanova Ventura**. Enginyer de Forests dels Serveis Territorials de Terres de l'Ebre. Generalitat de Catalunya

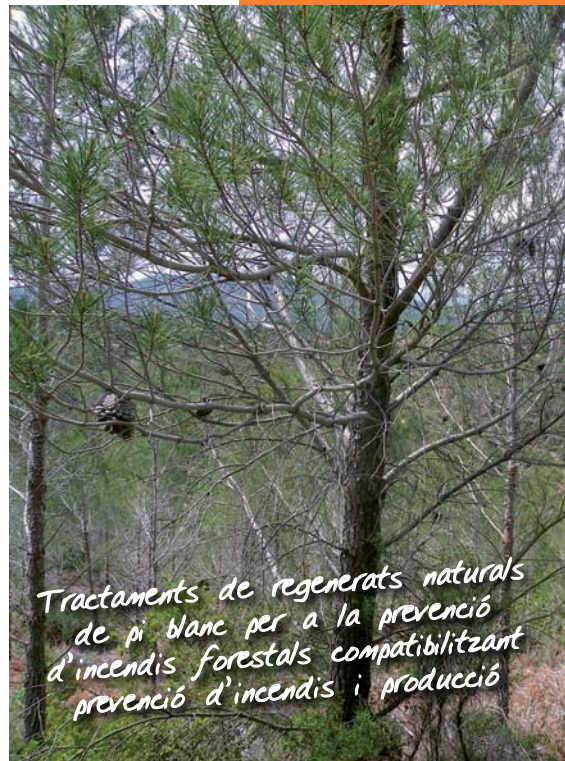
Durada: matí _ **Dinar:** Pratdip
Jornada organitzada en col·laboració amb la Fundació Pau Costa

El moment i tipus de la primera intervenció sobre regenerats naturals de pi blanc (*Pinus halepensis*) són aspectes fonamentals que determinen el desenvolupament i producció posterior de la massa i la seva estructura en relació amb el foc forestal.

En aquesta jornada es revisaran les opcions de gestió dels regenerats naturals de pi blanc. Es visitaran zones on s'han realitzat tractaments silvícoles, concretament per part de l'administració, les ADF's i el Consorci de la Serra de Llaberia. Es comentarà l'estructura forestal a la qual s'ha portat la massa, els resultats econòmics d'aquests tractaments entre altres temes de debat.

Posteriorment es visitaran altres zones també amb regenerat de pi blanc però sense tractaments silvícoles, on es discutirà sobre els models de gestió a seguir, és a dir, les opcions de tractaments silvícoles òptims de cara a objectius de prevenció d'incendis, compatibilitzant-la amb la producció de biomassa, sobretot en el cas de tallades de millora.

La última visita es realitzarà a parcel·les de regenerat de pi blanc incloses dins el PPP de la Serra de Llaberia i les Muntanyes de Tivisa i Vandellòs, on s'han aplicat cremes de gestió. S'observaran els efectes d'aquesta gestió sobre el regenerat i les possibles diferències amb els tractaments mecànics.

Tractaments de regenerats naturals de pi blanc per a la prevenció d'incendis forestals compatibilitzant prevenció d'incendis i producció

Cremes prescrites com a eina de gestió forestal de l'arbrat i del sotabosc. Efecte del foc en el sotabosc i millora de la pastura

Les cremes prescrites són una tècnica de gestió utilitzada arreu del món, disponible a Catalunya, amb la que es poden aconseguir diferents objectius de gestió: reducció del risc d'incendi, control de la competència arbrada i arbustiva, millora del valor pastoral... Gestionar el rang d'intensitat necessari per aconseguir els objectius de gestió minimitzant els efectes negatius sobre l'ecosistema és clau. Durant la jornada es visitaran cremes prescrites realitzades durant el 2013, sota masses mixtes de pinassa i pi roig, on s'han pres mesures d'intensitat i severitat del foc amb l'objectiu de comentar els resultats obtinguts fins al moment.

JORNADA 3
divendres 25 d'abril

Recollida de documentació
9.30 - 9.45 h

Lloc de trobada

Pàrquing del Seminari (antic CTFC),
Pujada del Seminari s/n. Solsona

Coordinadors

- **Teresa Valor Ivars.** Enginyera de Forests. Doctoranda al CTFC
- **Pere Casals Tortras.** Dr. en Biologia. Cap del Grup d'Ecologia i Gestió dels Sistemes Silvopastorals. CTFC
- **Asier Larrañaga Otxoa de Eguileor.** Enginyer de Forests. Sotsinspector de la Unitat Tècnica del GRAF. Bombers de la Generalitat de Catalunya
- **Miriam Piqué i Nicolau.** Dra. Enginyera de Forests. Cap de l'Àrea de Gestió Forestal Sostenible. CTFC

Durada: matí
Dinar: Solsona

Treballs forestals innovadors: el desembosc amb cable sintètic

La gestió forestal necessita evolucionar al mateix ritme que els materials. En aquest sentit, nous materials com el *nylon* permeten confeccionar cordes i cables amb una resistència i una durabilitat molt important i que el fan un bon substitut del cable tradicional metàl·lic. Alhora, la facilitat de maneig del cable sintètic, juntament amb una reducció del seu pes faciliten les feines forestals i incrementen el rendiment dels operaris tot reduint els esforços necessaris per a l'extracció de la fusta amb cabrestant. L'objectiu de la jornada és el de presentar els resultats del funcionament d'aquesta tipologia de cable com a substitutiu del tradicional i valorar, amb l'aportació de dades de rendiments de diferents colles de treballadors i en diferents tipologies de bosc, els punts forts o les debilitats d'usar el cable de *nylon*. A la tarda es visitaran les instal·lacions de la Serradora Boix a Puig-reig.

JORNADA 4
divendres 9 de maig

Recollida de documentació
9.30 - 9.45 h

Lloc de trobada

Pàrquing de la Serradora Boix. Polígon Industrial El Saltet. Ctra C-16, km 81 (sortida núm. 80 de la C-16). Puig-reig (Berguedà)

Coordinadors

- **Iolanda Domenjó Espada.** Enginyera Tècnica Forestal, Explotacions Forestals i Llicenciada en Ciències Ambientals
- **Siscu Casals Torres.** Enginyer Tècnic Forestal, Explotacions Forestals
- **Ignacio López Vicenç.** Enginyer de Forests. Àrea d'Aprofitaments Fusters i Biomassa. CTFC
- **Pere Josep Navarro Maroto.** Enginyer de Forests. Àrea d'Aprofitaments Fusters i Biomassa. CTFC

Durada: matí i tarda
Dinar: Puig-reig

El castanyer i la seva explotació, han estat en els darrers dos segles una font econòmica molt important per determinades àrees forestals de Catalunya. Després d'una època molt esplendorosa, una davallada condicionada per un canvi en la demanda per part del consumidor i per l'atac de malalties fúngiques ha fet plantejar quin ha de ser el futur en la gestió de l'espècie.

Pel que fa als objectius i silvicultura, les Orientacions de gestió forestal sostenible de Catalunya (ORGEST) per al castanyer, proposen models amb un objectiu preferent de producció de fusta adaptada a la demanda actual de la indústria i a la qualitat d'estació. Els esquemes silvícoles proposats contemplen tractaments poc emprats a casa nostra en aquesta espècie, com ara seleccions de tanys tardanes i aclarides selectives. En la jornada es visitaran rodals demostratius on s'han realitzat aquests tractaments en diferents finques del Montseny, tot exposant els objectius de gestió, les possibilitats de millora en la producció i el destí de productes, així com l'impacte econòmic de les actuacions i les perspectives de futur de les perxades.

Models de gestió per als boscos de Castanyer. Aplicació pràctica de les ORGEST per a la producció de fusta i fruit en finques del Montseny

JORNADA 5

Divendres 16 de maig

Recollida de documentació

9.30 - 9.45 h

Lloc de trobada

Restaurant Coll de Ravell, Eix transversal C-25, sortida 202. Arbúcies (Selva)

Coordinadors

- Ricard Farriol Almirall.** Enginyer Tècnic Forestal. Cap d'Àrea de Planificació Forestal. CPF
- Mario Beltran Barba.** Enginyer de Forest. Àrea de Gestió Forestal Sostenible. CTFC
- Josep Argemí Relat.** Enginyer Tècnic Forestal. Cap de la unitat de manteniment, obres i serveis de l'oficina tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona
- Albert Bosch Puig.** Tècnic Superior en Gestió i Organització de Recursos Naturals i Paisatgístics. Tècnic forestal de l'Associació de Propietaris del Montseny

Durada: matí

Dinar: Arbúcies

JORNADA 6

Divendres 23 de maig

Recollida documentació

9.30 - 9.45 h

Lloc de trobada

Can Xel. Ctra de Santa Pau, s/n. Km 5,4. Santa Pau (Garrotxa)

Coordinadors

- Josep M. Collellmir Morales.** Enginyer Industrial i Silvicultor
- Jaime Coello Gómez.** Enginyer de Forests. Àrea de Gestió Forestal Sostenible. CTFC

Durada: matí i tarda

Dinar: Santa Pau

Les plantacions de frondoses nobles poden ser una alternativa o un complement molt interessant, tant per a espais a on l'agricultura, l'ús pastoral o les plantacions forestals tradicionals han perdut interès econòmic, com des del punt de vista de la gestió i la diversificació de les produccions. Aquest tipus de producció permet assolir una rendibilitat interessant amb una mínima gestió. En aquesta jornada es visitaran les plantacions i s'exposaran els resultats dels més de 15 anys d'experiències en reforestacions amb frondoses nobles (noguera, cirerer, freixe, roures i aurons) que s'han realitzat en diferents feixes i camps de finques particulars del municipi de Santa Pau, a la Garrotxa. A la tarda es visitarà la caldera de biomassa instal·lada a la Cooperativa La Fageda.

Experiències de plantacions de diferents frondoses nobles en finques privades a la Garrotxa

Treballs de prevenció d'incendis forestals i regeneració dels boscos cremats. El cas de la sureda

Després de l'afectació per incendi forestal ens enfrontem a la dificultat de recuperar aquells boscos perquè com més aviat millor tornin a generar el conjunt de beneficis que proporcionaven abans del pas del foc. Sembla evident que cal començar per tallar els arbres cremats, els morts i els que, en definitiva, han perdut l'aptitud productiva i poden posar en perill el futur regenerat o dificultar les actuacions de reforestació si és el cas. Però davant d'aquesta situació, sabem quins són els arbres que hem de tallar i quins els que hem de respectar? Aquell peu que té algunes branques verdes l'hem de deixar? Aquell que presenta uns rebrots l'hem de deixar? O bé l'hem de tallar? Durant la jornada es visitaran treballs de recuperació de les suredes i boscos d'altres espècies afectats en l'incendi del juliol de 2012 i es discutiran els criteris d'actuació després del pas del foc.

JORNADA 7
Divendres 30 de maig

Recollida de documentació
9.30 - 9.45 h

Lloc de trobada
Aparcament del restaurant El Sol de la gasolinera Repsol de La Jonquera (Ctra. N-II, pk. 772,5)

Coordinador
Josep M. Tusell i Armengol.
Enginyer de Forest. Consorci Forestal de Catalunya

Durada: matí
Dinar: Boadella d'Empordà

Gestió, tractament i comercialització dels productes de la sureda. Inauguració de la nova empresa Quality Suber

JORNADA 8
Divendres 13 de juny

Recollida de documentació
9.00 - 9.15 h

Lloc de trobada
Hostal Mallorquines.
C/Mallorquines 13 (cruïlla C-63 amb GI-555). Riudarenes (Selva)

Coordinadors
Roser Mundet i Juliol. Enginyera de Forests. Cooperativa Serveis Forestals
Xavi Vila Roure. Enginyer Tècnic Forestal. Cooperativa Serveis Forestals

Durada: matí

La producció de suro és, i ha estat tradicionalment, un dels productes més importants dels boscos mediterranis. En aquests darrers anys, l'aparició de plagues com el corc del suro que ha produït pèrdues molt importants en el rendiment pel que fa a qualitat del producte i les dificultats en la comercialització del producte acabat final, a causa dels baixos preus de la matèria prima i per l'aparició d'alternatives com els taps de plàstic i metàl·lics, han provocat una reducció de les superfícies gestionades i una pèrdua del potencial productiu de les masses de sureda. Per aquest motiu, des de l'empresa Quality Suber SL (formada per propietaris forestals i per l'empresa Corcho del País) es potencia un sistema de tria del suro català que permet la seva industrialització i alhora, la seva màxima valorització. La jornada servirà per donar a conèixer aquesta empresa que treballa amb l'objectiu de fer rendible econòmicament la gestió de les suredes de Catalunya i promoure la gestió de les hectàrees de sureda actualment abandonades per poder oferir una quantitat important de suro català al mercat.

ACTE DE CLOENDA

Hora: a partir de les 14.00 h

Hble. Sr. Josep M. Pelegrí i Aixut, conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya. President del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya
Sr. Josep M. de Ribot i Mundet, president del Centre de la Propietat Forestal
Sr. Rosendo Castelló i Pujol, president del Consorci Forestal de Catalunya
Sr. Antoni Solà i Bohigas, alcalde de Santa Coloma de Farners

Dinar: Hostal Mallorquines

Inscripció

La inscripció a les Jornades ÉS OBLIGATÒRIA per a TOTS ELS ASSISTENTS.

Període d'inscripció: fins al dia 1 d'abril inclòs.

Preus

Fins al dia 21 de març de 2014, el preu de la inscripció a les 8 jornades és de 60 euros. Existeix la possibilitat d'apuntar-se a un nombre de jornades concretes; l'import de cada jornada és de 10 euros

Entre el dia 22 de març i el dia 1 d'abril de 2014, el preu de la inscripció a les 8 jornades és de 90 euros. Existeix la possibilitat d'apuntar-se a un nombre de jornades concretes; l'import de cada jornada és de 15 euros.

Les jornades són GRATUÏTES per als SOCIS del CFC.

El preu de les JTSEG inclou una assegurança RC per totes les persones inscrites.

Cal formalitzar la inscripció mitjançant l'enviament per correu, fax o correu electrònic de la Butlleta d'Inscripció i el resguard bancari de pagament a:

Consorci Forestal de Catalunya

C/ Jacint Verdaguer, 3. 17430 Santa Coloma de Farners

Tel.: 972 842 708 / Fax: 972 843 094

A/e: consorci@forestal.cat

L'import de la inscripció s'ingressarà a nom de Consorci Forestal de Catalunya (cal especificar el nom i el codi 'JTS-2014') mitjançant transferència bancària al compte ES05-2100-0020-0102-0036-6518 (La Caixa). En el cas d'apuntar-se a jornades concretes, cal especificar a quina/es jornada/es s'inscriuen.

No es considerarà vàlida cap inscripció que no vagi acompanyada del corresponent resguard de pagament.

Els socis del Consorci només cal que remetin la butlleta d'inscripció degudament omplerta.

La UdL homologa aquest curs amb 3 crèdits de lliure elecció. Cal assistir a un 80% (7 jornades) de les XXXI JTS Emili Garolera. En el cas d'estudiants de la UdL, les places són limitades.

Per més informació

Consorci Forestal de Catalunya

Tel.: 972 842 708 / Fax: 972 843 094

consorci@forestal.cat

(Persona de contacte: Margarita Rovira)

Coordinadors de les XXXI Jornades Tècniques Silvícoles Emili Garolera:

Josep M. Tusell. Enginyer de Forests. CFC

Pau Vericat. Enginyer de Forests. CTFC

Míriam Piqué. Dra. Enginyera de Forests. CTFC

Álvaro Aunós. Catedràtic de Silvicultura. UdL

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i Cognoms.....
Data de naixement NIF.....
Adreça.....
CP Població.....
@:.....
Telèfon Propietari forestal?.....
Soci del Consorci Forestal de Catalunya?.....
L'interessa ser-ho?..... *Signatura:*

Marqueu amb una X la/les jornada/es escollida/es:

☐	4 d'abril
1a jornada
☐	11 d'abril
2a jornada
☐	25 d'abril
3a jornada
☐	9 de maig
4a jornada
☐	16 de maig
5a jornada
☐	23 de maig
6a jornada
☐	30 de maig
7a jornada
☐	13 de juny
8a jornada

En compliment de l'establert en la Llei Orgànica 15/1999 de protecció de dades de Caràcter Personal l'informem que les dades personals que voluntàriament ens facilita a través del present formulari, les quals resulten necessàries per a la tramitació de la inscripció a les JTS Emili Garolera 2014, seran incorporades en un fitxer responsabilitat de l'associació CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA. Tanmateix, a l'omplir el formulari vostè autoritza expressament al CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA al tractament de les dades personals amb la finalitat de remetre la informació, ofertes i altres serveis del CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA per qualsevol mitjà inclòs el correu electrònic o similar. En els termes i requisits previstos en la normativa sobre protecció de dades vigents, vostè podrà exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació, oposició, respecte de les dades personals recopilades en el fitxer indicat. Per exercir aquest dret podrà dirigir-se al CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA, c/ Jacint Verdaguer, 3, 17430 Santa Coloma de Farners, telèfon 972 84 27 08 o bé al correu electrònic consorci@forestal.cat.

Amb aquesta inscripció autoritzo a fer ús dels meus drets d'imatge al CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA per poder aparèixer a les fotografies, vídeos i material divulgatiu, informatiu i/o promocional que el CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA realitzi sobre les JTS Emili Garolera. Aquest material serà utilitzat posteriorment amb finalitats divulgatives, informatives, promocionals i/o comercials pel CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA.

Advertiments

Les Jornades Tècniques Silvícoles Emili Garolera estan adreçades especialment als professionals del sector forestal (silvicultors, propietaris forestals, tècnics i enginyers forestals, alumnes d'escoles forestals i d'universitats). Són eminentment pràctiques, per la qual cosa els assistents hauran de desplaçar-se en cotxe particular a les finques forestals, segons l'itinerari establert pel coordinador de cada jornada.

A cada jornada es proporcionarà la documentació corresponent. Es prega a tots els assistents que acudeixin amb roba i equipament adequat per a sortides al bosc, així com en el cas de disposar de vehicles tot terreny, portar-los per facilitar el transport dels participants. Cal respectar els horaris de trobada i de recollida de documentació, ja que se sortirà puntualment a l'hora que indica el programa. Les dades consignades en el programa poden ser alterades en funció de circumstàncies meteorològiques o d'altres de força major.

Les diferents jornades acabaran amb un dinar, al qual caldrà apuntar-se a l'inici de cada una d'elles. Les despeses del dinar i els desplaçaments van a càrrec de l'assistent.

L'assistència màxima per jornada és de 40 persones, per rigorós ordre d'inscripció.

XXXI JORNADES TÈCNIQUES SILVÍCOLES EMILI GAROLERA

Del 4 d'abril al 13 de juny de 2014